



# **IGRA PRESTOLA**

**PRVA KNJIGA SERIJALA  
„PESMA LEDA I VATRE“**

**DŽORDŽ R. R. MARTIN**

Preveo  
Nikola Pajvančić

**Laguna**

Naslov originala

George R. R. Martin

Game of Thrones

Copyright © 1996 by George R. R. Martin

Copyright © 2003 za srpsko izdanje, LAGUNA

*Melindi*







## PROLOG

**T**rebalo bi da krenemo natrag“, ponovi Gared dok je šuma tonula u mrak. „Divljani su mrtvi.“

„Plašiš se mrtvih?“, upita ser Vejmar Rojs, uz tračak osmeha.

Gared ne zagriže mamac. Bio je star čovek – prešao je pedesetu, i video je leđa mnogim gospodičićima. „Mrtvi su mrtvi“, reče. „Oni više nisu naša briga.“

„Da li su zaista mrtvi?“, tiho upita Rojs. „Kakve dokaze imamo za to?“

„Vil ih je video“, reče Gared. „On kaže da su mrtvi – za mene je to dovoljan dokaz.“

Vil je znao da će ga pre ili kasnije uvući u raspravu. Želeo je da to bude što kasnije. „Majka mi je davno rekla da mrtvi ne pevaju“, dobaci.

„Moja dojlja je govorila isto, Vile“, odgovori Rojs. „Nikad ne veruj u ono što si čuo na ženskoj sisi. I od mrtvih se može nešto naučiti.“ Glas mu je odjekivao, preglasan u mračnoj šumi.

„Pred nama je dugačak put“, ukaza Gared. „Osam dana, možda devet. A noć pada.“

Ser Vejmar Rojs ovlaš i ravnodušno pogleda nebo. „To se dešava svakoga dana u ovo doba. Garede, da se ti ne plašiš mraka?“

Vil vide kako se Gareдове usne stežu, vide jedva potisnut bes u očima skrivenim pod debelom crnom kapuljačom njegovog ogrtača. Gared je proveo četrdeset godina u Noćnoj straži, u nju je došao još kao dečak, i nije navikao da sa njim zbijaju šale. Ipak, postojalo je tu još nešto. Vil je osećao

da se pod povređenim ponosom starijeg čoveka nešto skriva. Mogao je da namiriše nemirnu napetost, nalik strahu.

Vil je delio njegov nemir. Ovo mu je bila četvrta godina na Zidu. Kada su ga prvi put poslali na drugu stranu, preplavile su ga uspomene na sve stare priče, i kolena su mu zaklecala. Kasnije se svemu smejao. Bio je veteran stotina izvidnica i beskrajna mračna divljina, koju su južnjaci zvali Ukleta šuma, nije ga više plašila.

Sve do ove noći. Noćas je bilo drugačije. U tami je bilo neke pretnje, podilazili su ga žmarci. Devet dana su jahali – na sever, severozapad i opet na sever, u poteri za družinom divljana pljačkaša. Svaki dan je bio gori od prethodnog. Današnji je bio najgori od svih. Sa severa je duvao ledeni vetar i drveće je šuštalao kao da je živo. Vil je čitavog dana osećao da ga nešto posmatra, hladno i neumoljivo, nešto što za njega nije imalo milosti. I Gared je to osećao. Vil je samo želeo da glavom bez obzira odjaše prema sigurnosti Zida, ali takve pomisli se ne dele sa zapovednikom.

Posebno ne sa zapovednikom poput ovog.

Ser Vejmar Rojs bio je najmlađi sin drevne kuće sa previše naslednika. Bio je naočit mladić od osamnaest leta, okretan i vitak, poput noža. U sedlu svog ogromnog crnog ratnog konja bio je mnogo viši od Vila i Gareda na njihovim brdskim konjićima. Nosio je crne kožne čizme, crne vunene pantalone, crne rukavice od krtičje kože i lepu svetlucavu crnu verižnjaču, preko slojeva crne vune i tvrde kože. Ser Vejmar Rojs je bio Zakleti brat Noćne straže manje od pola godine, ali su svi morali priznati da se dobro pripremio za svoj poziv. Bar što se odeće tiče.

Ogrtač mu je bio najlepši od svega – samurovina, debela i crna i meka poput greha. „Kladim se da je samure sam pobio, svojeručno“, rekao je Gared u kasarni nakon što su malo popili, „svima im je zavrnuo šije, junačina naša.“ Svi su se nasmejali.

Teško je primati naređenja od čoveka kome se smeješ uz čašu vina, pomisli Vil dok je drhtureći sedeo na svom riđanu. Gared je sigurno mislio isto.

„Mormont je rekao da ih pratimo, i pratili smo ih“, reče Gared. „Mrtvi su. Više nam neće stvarati nevolje. Pred nama je težak put. Ne dopada mi se ovo vreme. Ako zaveje, trebaće nam dve nedelje da se vratimo. A sneg i nije ono najgore. Da li si ikada video ledenu oluju, moj gospodaru?“

Mladi lord kao da ga nije čuo. Proučavao je dolazeći sumrak s mešavinom dosade i ravnodušnosti, baš kao što je činio i sve drugo. Vil je dovoljno dugo jahao s njim da bi shvatio kako je najbolje ne prekidati ga kada tako izgleda. „Vile, reci mi ponovo šta si video. Sve pojedinosti. Nemoj ništa da izostaviš.“

Pre nego što je došao u Noćnu stražu, Vil je bio lovac. U stvari, ako ćemo pravo, lovokradica. Malisterovi jahači uhvatili su ga na delu u Malisterovim šumama – drao je jelena. Mogao je da bira: da obuče crninu ili da izgubi

ruku. Niko se kroz šumu nije kretao tiho kao Vil, i Crna braća su ubrzo otkrila njegov dar.

„Logor je dve milje dalje, iza onog grebena, odmah uz potok“, reče Vil. „Prišao sam što sam bliže mogao. Ima ih osmoro, muškaraca i žena. Decu nisam video. Podigli su zaklon uz stenu. Sada je skoro sasvim zavejan, samo sam video obrise. Vatra nije gorela, ali sam jasno video jamu za nju. Niko se nije micao. Dugo sam posmatrao. Živi ne leže tako mirno.“

„Da li si video krv?“

„Ne, nisam“, prizna Vil.

„Da li si video oružje?“

„Nešto mačeva, nekoliko lukova. Jedan čovek je imao sekiru. Tešku, dvo-seklu, gadan komad gvožđa. Ležala je na zemlji pored njega, kraj njegove ruke.“

„Da li si zabeležio položaje tela?“

Vil slegnu ramenima. „Jedno ili dvoje sede naslonjeni na stenu. Većina leži na zemlji. Kao da su mrtvi.“

„Ili spavaju“, predloži Rojs.

„Mrtvi su“, bio je uporan Vil. „Jedna žena je u krošnji gvozdendrveta, napola skrivena među granama. Osmatračica.“ Bledo se nasmešio. „Postarao sam se da me ne primeti. Kada sam se približio, video sam da se ni ona ne miče.“ Zadrhtao je, nije mogao da se savlada.

„Hladno ti je?“, upita Rojs.

„Pomalo“, promrmlja Vil. „Vetar, moj gospodar.“

Mladi vitez se okrete ka svom sedom vojniku. Smrznuto opalo lišće šaputalo je oko njih i Rojsov ratni konj je nervozno stupao. „Garede, šta misliš, šta ih je pobilo?“, upita ser Vejmar opušteno i podesi nabore svog dugačkog ogrtača od samurovine.

„Hladnoća“, reče Garede potpuno ubeđen. „Prošle zime sam video ljude kako se smrzavaju, a i one pre nje, kada sam još bio dečak. Svi pričaju o snegu dubokom deset metara, o ledenom vetru što urličući dolazi sa severa, ali pravi neprijatelj je hladnoća. Prikrade ti se tiše od Vila, u početku drhtiš, zubi ti cvokoću i cupkaš sanjajući o kivanom vinu i vreloj rasplamsalaj vatri. O, kako samo peče! Ništa ne peče kao hladnoća. Ali samo zakratko. Onda uđe u tebe, ispunjava te i, nakon nekog vremena, nemaš više snage da joj se odupreš. Lakše je samo sestiti ili zaspati. Kažu da na kraju ne osećaš bol. Najpre se osetiš malaksalim i pospanim, sve počne da bleđi, a onda kao da potoneš u more toplog mleka. Tako, nekako smireno.“

„Kakva blagolagoljivost, Garede“, primeti ser Vejmar. „Nisam znao za taj tvoj dar.“

„I ja znam šta je hladnoća, mladi lorde.“ Garede zbaci kapuljaču, da bi ser Vejmar mogao dobro da vidi patrljke na mestima gde su nekad bile uši.



„Dva uva, tri nožna prsta i mali prst na levoj ruci. Dobro sam prošao. Mog brata smo zatekli smrznutog na straži, s osmehom na licu.“

Ser Vejmar sleže ramenima. „Gared, moraš toplije da se oblačiš.“

Gared prostreli pogledom mladog lorda, a ožiljci na mestima gde je meštar Emon odsekao uši pocrveneše od besa. „Kad dođe zima, videćeš koliko se toplo možeš obući.“ Navukao je kapuljaču i nagao se napred na svom konjiću, tih i namrgođen.

„Ako Gared kaže da je to zbog hladnoće...“, poče Vil.

„Vile, da li si prošle nedelje išao na stražu?“

„Da, gospodaru.“ Nije bilo nedelje da on nije bar deset puta išao na prokletu stražu. Zašto li ga to pita?

„I, u kakvom je stanju bio Zid?“

„Plakao je“, reče Vil namrštivši se. Sada mu je postalo jasno, kada mu je mladi lord skrenuo pažnju. „Nisu mogli da se smrznju. Ne, ako Zid plače. Nije bilo dovoljno hladno.“

Rojs klimnu glavom. „Pametan si ti momak. Prošle nedelje smo imali blag mraz, i sneg je padao nekoliko puta, ali hladnoća zasigurno nije bila toliko strašna da ubije osmoro odraslih ljudi. Ljudi, podsećam te, obučenih u krzno i kožu, ljudi koji su u blizini imali sklonište i sve što je potrebno da se zapali vatra.“ Vitez se samozadovoljno smeškao. „Vile, odvedi nas tamo. Hoću lično da vidim te mrtvace.“

Više nije bilo pomoći. Naređenje je izdato i čast ih je obavezivala da ga poslušaju.

Vil je išao prvi, njegov čupavi konjić pažljivo je nalazio put kroz rastinje. Prošle noći je pao sneg, i pod njim se skrivalo kamenje i korenje i rupe, čekajući na neoprezne i nepažljive. Ser Vejmar Rojs je išao sledeći, njegov veliki parip nestrpljivo je frktao. Nije bilo pametno jahati ratnog konja u izvidnici, ali ko je to mogao da kaže mladom lordu. Gared je išao na kraju. Stari vojnik u sedlu je mrmljao nešto sebi u bradu.

Sumrak se zgušnjavao. Vedro nebo postade duboko purpurno, boje stare masnice, a zatim sasvim potamne. Pojaviše se zvezde. Diže se mlad mesec. Vilu bi drago zbog njegovog svetla.

„Sigurno možemo da jašemo brže“, reče Rojs, kada se mesec sasvim digao.

„Ne na ovom konju“, reče Vil. Od straha je postao drzak. „Možda moj gospodar želi sam da nas vodi?“

Ser Vejmar Rojs ga ne udostoji odgovora.

Daleko u šumi začu se zavijanje vuka.

Vil zaustavi konjića ispod drevnog čvornovatog gvozdendrveta i sjaha.

„Zašto si stao?“, upita ser Vejmar.

„Najbolje da ostatak puta pređemo peške, gospodaru. Tu su, iza onog grebena.“

Rojs zastade na tren, zamišljeno gledajući u daljinu. Ledeni vetar je šap-  
tao kroz granje. Veliki ogrtač od samurovine blago je poigravao za njim,  
kao da je živ.

„Nešto nije u redu“, tiho reče Gared.

Mladi vitez se prezrivo osmehnu. „Stvarno?“

„Zar ne osećaš?“, upita Gared. „Poslušaj tminu.“

Vil je osećao. U Noćnoj straži je proveo četiri godine, i nikada do sada  
nije bio toliko uplašen. Šta bi to moglo biti?

„Vetar. Šuštanje granja. Zavijanje vuka. Od kog zvuka toliko gubiš  
kuraž, Garede?“ Kada mu Gared ne odgovori, Rojs vešto skliznu iz sedla.  
Zaveza paripa za nisku granu, podalje od ostalih konja, i isuka mač iz kori-  
ca. Dragulji zaiskriše na balčaku, a mesečina pomilova sjajni čelik. Bilo je  
to vrsno oružje, u zamku iskovano, i novo, sudeći po izgledu. Vil je bio  
siguran da nikada nije upotrebljeno u pravoj bici.

„Ovde šuma postaje gušća“, upozori Vil. „Taj mač će vam samo smeta-  
ti, moj gospodaru. Nož vam je bolji.“

„Ako mi zatreba tvoj savet, zatražiću ga“, reče mladi lord. „Garede,  
ostani ovde. Pazi na konje.“

Gared sjaha. „Trebaće nam vatra. Zapaliću je.“

„Kakva si ti budala, starče! Ako u šumi ima neprijatelja, vatra će im  
samo skrenuti pažnju na nas.“

„Ima i neprijatelja koji se boje vatre“, reče Gared. „Medveda i jezovuka  
i... drugih stvorenja...“

Ser Vejmarova usta se stegoše. „Ne pali vatru.“

Garedovo lice skrivala je kapuljača, ali Vil vide preteće iskre u njego-  
vim očima dok je posmatrao viteza. Na trenutak se uplaši da će stariji čovek  
potegnuti mač. Bilo je to kratko, ružno oružje, drške izbledele od znoja, ostri-  
ce iskrzane od mnogih udaraca, ali Vil ne bi dao ni pet para za život mladog  
lorda, ako bi ga Gared isukao iz korica.

Konačno, Gared obori pogled. „Neću paliti vatru“, promrmlja u bradu.

Rojs to shvati kao pokornost i okrenu mu leđa. „Vodi me“, reče Vilu.

Vil ih provede kroz gustiš, a onda poče da se penje uz niski greben, do  
mesta s koga je osmatrao, pod velikom stražarikom. Pod tankim slojem  
snega, zemlja je bila vlažna, blatnjava, klizava i puna kamenja i korenja o  
koje su mogli da se sapletu. Vil se penjao bešumno. Za sobom je čuo tiho  
zveckanje vitezove verižnjače, šuškanje lišća i prošaptane kletve – grane su  
grabile dugački mač i povlačile prelepi ogrtač od samurovine.

Velika stražarika rasla je na vrhu grebena, baš kao što se Vil sećao, naj-  
niže grane su joj bile jedva stopu iznad zemlje. Vil kliznu ispod drveta,  
priljubljen stomakom uz blato i sneg, i pogleda na čistinu pod sobom.

Srce mu zastade u grudima. Na tren se nije usuđivao da diše. Mesečina je obasjavala čistinu, pepeo u jami za vatru, snegom prekriveni zaklon, veliku stenu, napola zamrznuti potok. Sve je bilo isto kao i pre nekoliko sati.

Samo što njih više nije bilo. Sva tela su nestala.

„Bogovi!“, začu iza sebe. Do njega dopre zvuk udarca mača o granu, dok se ser Vejmar Rojs penjao uz greben. Stajao je pored drveta, s mačem u ruci, dok mu je plašt igrao na vetru, ponosno ocrtan naspram zvezda, tako da je svako mogao da ga vidi.

„Lezi!“, prošapta Vil besno. „Nešto nije u redu.“

Rojs se ne pomeri. Pogleda dole na čistinu i nasmeja se. „Vile, izgleda da su tvoji mrtvaci nekud otišli.“

Vila izdade glas. Uzalud je pokušavao da nađe reči. To nije bilo moguće. Oči su mu letele preko napuštenog logora, dok se nisu zaustavile na sekiri. Velika dvosekla bojna sekira još je ležala na istom mestu na kome ju je video prošli put, netaknuta. Vredno oružje...

„Vile, diži se“, zapovedi ser Vejmar Rojs. „Ovde nema nikoga. Nemoj da se kriješ u žbunju.“

Nevoljno, Vil ga poslušao.

Ser Vejmar ga pogleda sa jasnim prekorom. „Ne vraćam se u Crni zamak sa svoje prve izvidnice neobavljenog posla. Naći ćemo ih.“ Osvrnu se oko sebe. „Penji se na drvo. Brzo. Gledaj vidiš li vatru.“

Vil se ćutke okrenu. Nije bilo svrhe raspravljati se. Vetar je postajao snažniji. Sekao je. On priđe drvetu, ogromnoj sivozelenoj stražariki, i počeo da se penje. Uskoro mu ruke postadoše lepljive od smole, a iglice ga skriše sa svih strana. Strah mu je ispunjavao utrobu poput nesvarljive hrane. Prošapta molitvu bezimenim šumskim božanstvima i isuka bodež iz kanija. Stavi ga među zube, da bi oslobodio obe ruke za penjanje. Prijao mu je ukus hladnog gvožđa u ustima.

Iznenada se začu glas mladog lorda. „Ko ide?“ Vil oseti nesigurnost u tom poviku. Prestade s penjanjem i počeo da osluškuje i osmatra.

Šuma dade odgovor: šuštanje lišća, ledeni žubor potoka, huk snežne sove u daljini.

Tuđini nisu načinili nikakav zvuk.

Vil krajičkom oka primeti kretnje. Blede prilike klizile su kroz šumu. Osvrnu se i ugleda belu senku u tami. Onda je nestala. Grane su se lagano pomerale na vetru, tarući se jedna o drugu drvenim prstima. Vil otvori usta da dovikne upozorenje, i reči mu se zalediše u grlu. Možda je grešio. Možda je to bila samo ptica, odsjaj na snegu, igra mesečine. Šta je uopšte video?

„Vile, gde si?“, pozva ser Vejmar. „Vidiš li išta?“ Kretao se u malom krugu, oprezan, isturenog mača. Sigurno ih je osetio, baš kao što ih je osetio i Vil. Ništa se nije videlo. „Odgovori mi! Zašto je ovako hladno!“

*Zaista* je bilo hladno. Drhteći, Vil se čvršće uhvati za granu. Priljubi lice uz stablo. Na obrazu oseti slatku, lepljivu smolu.

Iz šumske tame izroni senka. Stade ispred Rojsa. Bila je visoka, suva i tvrda poput starih kostiju, kože blede kao mleko. Oklop je menjao boju dok se kretala – čas beo kao sneg celac, čas crn kao senka, stalno prošaran tamnom sivozelenom bojom drveća. Šare su igrale poput mesečine na vodi.

Vil začu kako ser Vejmar Rojs šišteći ispušta dah. „Ne prilazi“, upozori mladi lord. Glas mu se izobličići, postade dečaćki. On zabaci dugački ogrtač od samurovine preko ramena, da oslobodi ruke za borbu, i obema rukama zgrabi mač. Vetar stade. Bilo je užasno hladno.

Tuđin nastavi da bešumno klizi napred. U rukama je imao dugačak mač kakav Vil nikada ranije nije video. Nije bio iskovan od ljudima poznatog metala. Kao da je oživeo pod mesečinom – providan, kristalne oštrice tako tanke da se sa strane činila nevidljivom. Svetlucala je bledim plavetnilom, avetinjskom svetlošću koja je igrala oko sečiva, i Vil je nekako znao da je oštrija od svakog brijaća.

Ser Vejmar ga odvažno dočeka. „Zapleši sa mnom.“ Podiže mač visoko iznad glave, pun prkosa. Ruke mu zadrhtaše od težine mača, ili od hladnoće. Ipak, u tom trenu on ne beše dečak, već čovek iz Noćne straže.

Tuđin zastade. Vil mu ugleda oči – tamnije i plavetnije od ljudskih, ledenoplave. Usredsrediše se na visoko dignuti mač koji je podrhtavao, posmatrahu mesečinu kako klizi niz metal. Vil na trenutak oseti nadu.

Ostali tiho iziđoše iz senki, istovetni prvome. Troje... četvoro... petoro... Ser Vejmar je možda osetio hladnoću koja ih je pratila, ali ih nije video, niti čuo. Vil je morao da ga upozori. To mu je bila dužnost. A to je značilo i sigurnu smrt. Drhtureći, zagrlio je stablo i ćutao.

Bledi mač se obruši, uz zvižduk.

Ser Vejmar ga dočeka čelikom. Kada se oštrice sudariše, nije se začuo zveket metala – samo visok, tanak i jedva čujan zvuk, kao kada životinja cvili od bola. Rojs odbi i drugi udarac, za njim i treći, a onda ustuknu za korak. Još jedan niz udaraca, i on ustuknu ponovo.

Iza njega, desno i levo, sa svih strana, posmatrači su stajali – bezlični, tihi, pokretne šare na oklopima činjahu ih gotovo nevidljivima u šumi. Nisu se mešali.

Mačevi se ukrstiše iznova i iznova, sve dok Vil ne požele da pokrije uši, da ne čuje čudno i bolno zavijanje. Ser Vejmar je sada dahtao od napora, dah mu se pretvarao u pramen pare na mesečini. Mač mu je bio beo od mraza. Tuđinov je plesao okružen bledoplavom svetlošću.

A onda Rojs zakasni za delić sekunde. Bledi mač proseče verižnjaču pod njegovim pazuhom. Mladi lord bolno zaječa. Krv navre između beočuga. Pušila se na hladnoći, a kapljice su izgledale crvene poput vatre na snegu.

Ser Vejmarovi prsti dodirnuše ranu. Rukavica od krličje kože natopi se crvenilom.

Tuđin reče nešto na Vilu neznanom jeziku; glas mu beše poput puca-nja leda na zimskom jezeru, a reči podsmešljive.

Ser Vejmar Rojs iznađe jarost. „Za Roberta!“ , povika i podiže injem prekriveni mač obema rukama, udari njime postrance, unoseći u zamah svu svoju snagu. Tuđin odbi udarac gotovo lenjo.

Kada se sečiva sudariše, čelik se rasprsnu.

Vrisak preseče mračnu šumu i dugački mač se razlete u stotine oštrih delića, krhotina koje se raspršiše poput borovih iglica. Rojs pade na kolena, vrišteći, i pokri oči. Krv mu je navirala kroz prste.

Posmatrači se približiše zajedno, kao da im je dat neki znak. Mačevi se digoše i udariše, u smrtonosnoj tišini. Bilo je to hladnokrvno kasapljenje. Blede oštrice prosekoše verižnjaču kao da je od svile. Vil sklopi oči. Daleko pod sobom, začu njihove glasove i smeh oštar poput ledenica.

Prošlo je mnogo vremena pre nego što je smogao hrabrosti da ponovo pogleda; greben ispod njega bio je pust.

Ostao je na drvetu, jedva se usuđujući da diše, dok je mesec sporo puzao preko crnog neba. Konačno, kada mišići počеше da mu se grče, a prsti trnu od hladnoće, on siđe.

Rojsovo telo ležalo je licem u snegu, ispružene ruke. Debeli ogrtač od samurovine bio je isečen na desetina mesta. Videvši ga mrtvog, Vil shvati koliko je zapravo bio mlad. Tek dečak.

U blizini je našao ostatke mača, vrh sečiva izuvijan kao da ga je udario grom. Vil kleknu, oprezno se osvrnu i podiže ga. Slomljeni mač će biti njegov dokaz. Gared će znati šta da radi, a ako ne on, onda sigurno onaj matori medved Mormont ili meštar Emon. Da li Gared još čeka pored konja? Morao je da požuri.

Vil ustade. Ser Vejmar Rojs je stajao nad njim.

Od lepe odeće ostaše rite, lice mu je bilo uništeno. Krhotina mača štrčala je iz leve očne duplje.

Desno oko bilo je otvoreno. Zenica je plamtela plavetnilom. Gledala je.

Slomljeno sečivo ispade iz obamrlih prstiju. Vil sklopi oči da se pomoli. Dugačke, spretne ruke mu okrznuše obraz, a zatim se stegoše oko njegovog vrata. Na njima behu rukavice od najbolje krličje kože, lepljive od krvi, pa ipak im dodir beše hladan kao led.



## BREN

**J**utro je osvanulo vedro i hladno, u vazduhu se osećala oštrina koja je nago-veštavala kraj leta. Krenuli su s prvom svetlošću, njih dvadesetorica, da vide pogubljenje. Bren je bio među njima, napet i uzbuđen. Prvi put su smatrali da je dovoljno star da s ocem i braćom prisustvuje izvršenju kraljevske pravde. Bila je deveta godina leta, sedma godina Brenovog života.

Osuđenika su uhvatili kod male utvrde u brdima. Rob je mislio da je čovek divljanin, da mu je mač zaklet na vernost Mensu Rajderu, kralju s one strane Zida. Bren se naježio od same pomisli na to. Prisetio se priča koje je kraj ognjišta čuo od Stare Nen. Divljani su bili surovi ljudi, kazivala im je ona, lopovi i otmičari i ubice. Živeli su s džinovima i avetima, krali devojčice u gluvo doba noći i pili krv iz uglačanih rogova. A žene su im ležale sa Tuđinima u Dugoj noći i rađale užasnu, napola ljudsku decu.

Ali čovek koga zatekoše kako, kraj zida utvrde, svezan čeka na kraljevu pravdu, bio je star i mršav, ne mnogo viši od Roba. Od promrzlina je izgubio oba uha i prst; u crnom, ličio je na brata iz Noćne straže, samo mu je odeća bila otrcana i prljava.

Dah ljudi i konja mešao se i kovitlao na hladnom jutarnjem vazduhu dok su, po naređenju Brenovog gospodara oca, čoveka odvezivali i dovodili. Rob i Džon sedeli su mirno na svojim konjima, dok je sedmogodišnji Bren na poniju pokušavao da izgleda starije, da ostavi utisak nekoga ko je sve to već video. Lagan vetar dunu kroz kapiju utvrde. Nad glavama im se zavijori barjak Starka od Zimovrela: sivi jezovuk u trku preko ledenobelog polja.

Brenov otac je sedeo na konju ozbiljnog lica, dok mu se duga smeđa kosa vijorila na vetru. Potkresana brada bila je prošarana sedima, te je izgledalo da ima više od trideset pet godina. Bilo je nečeg mračnog u njegovim sivim očima toga dana i nije ličio na čoveka koji bi uveče sedeo pored vatre i tiho pričao o Dobu junaka i o Deci šume. Skinuo je očevo lice, pomisli Bren, i navukao lice lorda Starka od Zimovrela.

Bilo je pitanja i odgovora tog ledenog jutra, ali se Bren nije sećao skoro ničega. Najzad njegov gospodar otac izdade naredbu, i dvojica njegovih vojnika odvukoše odrpanog čoveka do panja gvozdendrva, na sredini trga. Položiše mu glavu na tvrdo crno drvo. Lord Edard Stark sjaha, a njegov štićenik Teon Grejdžoj mu pruži mač. „Led“ su ga zvali. Beše širok kao ljudska šaka, duži čak i od Roba. Sečivo beše od valirijskog čelika, mađijom iskovano i tamno poput dima. Od valirijskog čelika nije bilo ničeg oštrijeg.

Otac mu skide rukavice i pruži ih Džoriju Kaselu, kapetanu njegove kućne garde. Uze Led obema rukama i reče: „U ime Roberta od kuće Barateona, prvog svog imena, kralja Andala i Rojnara i Prvih ljudi, gospodara Sedam kraljevstava i zaštitnika čitave zemlje, naredbom Edarda od kuće Starka, gospodara Zimovrela i zaštitnika Severa, osuđujem te na smrt.“ Zatim diže dvoručni mač visoko iznad glave.

Brenov polubrat Džon Snežni mu se približi. „Drži čvrsto uzde svog ponija“, prošapta. „I ne skreći pogled. Otac će znati ako to uradiš.“

Bren je čvrsto držao uzde ponija, i nije skrenuo pogled.

Njegov otac obezglavi čoveka jednim snažnim udarcem. Krv prsnu po snegu, crvena poput letnjeg vina. Jedan od konja se prope i jedva ga obuzdaše da ne pobegne. Bren nije mogao da odvoji oči od krvi. Sneg oko panja je žedno upi, crveneći.

Glava se odbi od debelog korena i otkrotrlja. Zaustavi se kraj Grejdžojevih nogu. Teon je bio vitak, crnomanjast devetnaestogodišnjak kome je sve bilo zabavno. Nasmeja se, zamahnu i šutnu glavu.

„Magarac“, promrmlja Džon, dovoljno tiho da Grejdžoj ne čuje. Položi ruku na Brenovo rame i Bren pogleda svog polubrata. „Dobro si se držao“, reče mu Džon ozbiljno. Džonu je bilo četrnaest, a već je mnogo puta video pravdu na delu.

Na dugom povratku u Zimovrel, činilo im se da je zahladnelo, mada je vetar do tada zamro i sunce se još više ispelo na nebu. Bren je jahao s braćom, daleko ispred ostatka povorke, mada je njegov poni teško održavao korak s njihovim konjima.

„Dezertjer je umro junački“, reče Rob. Bio je visok i plećat, svakim danom viši, i podsećao je na majku – svetlom puti, crvenosmeđom kosom i plavim očima Tulija od Brzorečja. „Na kraju je pokazao hrabrost.“

„Ne“, reče Džon Snežni tiho. „Nije to bila hrabrost. On je već bio mrtav od straha. To mu se videlo u očima, Starku.“ Džonove oči bile su tamnosive, gotovo crne, i malo im je toga promicalo. Bio je Robov vršnjak, ali nisu ličili. Džon je bio vitak, a Rob mišićav, Džon crnomanjast, a Rob svetle puti, Džon okretan i vešt, a njegov polubrat snažan i brz.

Robu nije prijala ta primedba. „Nek mu Tuđini oči odnesu“, prokle. „Dobro je umro. Ko će pre do mosta?“

„Idemo“, reče Džon, mamuznuvši konja. Rob opsova, polete za njim, i oni odjuriše niz stazu, Rob smejući se i uzvikujući, Džon tiho i usredsređeno. Za konjima se podigoše oblaci snežne prašine.

Bren ne pokušava da ih prati. Njegov poni nije mogao da ih stigne.

Video je oči čoveka u ritama i sada je mislio o njima. Nešto kasnije, zvuk Robovog smeha nestade, šuma ponovo utihnu.

Toliko se zamislio da nije čuo ostatak povorke, sve dok mu se otac nije sasvim približio. „Brene, da li si dobro?“ upita ga nežno.

„Jesam, oče“, odgovori mu Bren. Diže pogled. Umotan u krzna i kožu, u sedlu velikog ratnog konja, njegov gospodar otac se nadnosio nad njim poput diva. „Rob kaže da je čovek umro hrabro, ali Džon kaže da je bio uplašen.“

„A šta ti misliš?“, upita ga otac.

Bren se zamisli. „Može li čovek biti hrabar, a da se pri tom boji?“

„Jedino tada čovek i može biti hrabar“, reče mu otac. „Da li shvataš zašto sam to uradio?“

„On je bio divljanin“, reče Bren. „Oni otimaju žene i prodaju ih Tuđinima.“

Otac se nasmeši. „Ponovo ti je Stara Nen pripovedala. Zapravo, čovek je bio verolomnik, dezertar iz Noćne straže. Takvi ljudi su najopasniji. Dezertar zna da će izgubiti glavu ako ga uhvate, tako da se ne usteže da počinu ni najstrašnije zločine. Ali me nisi dobro shvatio. Pitanje nije zašto je on morao da umre, već zašto sam *ja* morao da mu oduzmem život.“

Bren na to nije imao odgovor. „Kralj Robert ima glavoseču“, reče nesigurno.

„Tako je“, prizna mu otac. „Kao što su ih imali i kraljevi Targarjeni pre njega. Ali naši običaji su stariji. Krv Prvih ljudi još teče žilama Starka, i mi se držimo verovanja da čovek koji donese presudu mora i da je izvrši. Ako ćeš oduzeti čoveku život, duguješ mu da ga pogledaš u oči i čuješ njegove poslednje reči. A ako nisi u stanju da to uradiš, onda on ne zaslužuje smrt.“

Jednoga dana, Brene, ti ćeš biti Robov vazal, bićeš gospodar svoje utvrde u ime svog brata i svog kralja, i sam ćeš morati da izvršavaš pravdu. Kada taj dan dođe, ne smeš se toj dužnosti radovati, ali ne smeš ni skretati pogled. Vladar koji se krije iza plaćenih dželata brzo zaboravlja šta smrt zapravo znači.“



Tada se Džon ponovo pojavi na grebenu pred njima. Mahnu im i pozva ih. „Oče, Brene, dođite brzo, vidite šta je Rob našao!“ Onda opet nestade.

Džori im se približi. „Neprilike, moj gospodaru?“

„Nema sumnje“, reče njegov gospodar otac. „Hajde da vidimo na kakve su mi nevolje opet naleteli sinovi.“ Obode konja, i on krenu kasom. Džori, Bren i ostali pođoše za njim.

Zatekoše Roba na obali reke severno od mosta, a kraj njega Džona, još u sedlu. Snegovi poznog leta bili su obilni ovog mesečja. Rob je stajao do kolena u belom, zabačene kapuljače, sa odsjajem sunca u kosi. Držao je nešto u naručju i šaputao sa Džonom, uzbuđen.

Jahači pažljivo nađoše put kroz smetove, tražeći čvrst oslonac na skrivenom, neravnom tlu. Džori Kasel i Teon Grejdžoj prvi stigloše do momaka. Grejdžoj se šalio i smejaio. Bren ču kako mu zastaje dah. „Bogovi!“ povika, pokušavajući da obuzda konja, dok mu je ruka poletela ka maču.

Džorijev mač je već bio isukan. „Robe, beži odatle!“, uzviknu dok mu se konj propinjao.

Rob se široko osmehnu i diže pogled sa klupka koje je držao u naručju. „Više nije opasna“, reče. „Mrtva je, Džori.“

Bren je do tada već plamteo od radoznalosti. Poterao bi ponija brže, ali ih njegov otac natera da sjašu kraj mosta i priđu peške. Bren skoči iz sedla i potrča.

„Vučica“, reče mu Rob.

„Čudovište“, reče Grejdžoj. „Gledajte samo *kolika* je.“

Brenu je srce tuklo u grudima dok se probijao ka braći kroz smetove, visoke do pojasa.

Napola prekrivena krvavim snegom, ogromna tamna prilika ležala je mrtva. Led se uhvatio u njenom čupavom sivom krznu, blagi miris truleži visio je nad njom, poput ženskog parfema. Bren ugleda slepe oči prepune crva, široke čeljusti sa požutelim zubima. Zapanjila ga je veličina stvorenja. Bilo je veće od njegovog ponija, dvaput veće od najvećeg lovačkog psa njegovog oca.

„Nije čudovište“, reče Džon mirno. „To je jezovuk. Oni narastu više od drugih vrsta vukova.“

Teon Grejdžoj reče: „Jezovuk je južno od Zida poslednji put viđen pre dvesta godina.“

„Ja sada vidim jednog“, odgovori Džon.

Bren otrgnu pogled od nemani. Tada primeti klupko u Robovim rukama. Uzviknu oduševljeno i približi se. Štene je bilo sićušna lopta sivocrnog krzna, očiju još uvek zatvorenih. Slepo je njuškicom guralo Robove grudi i, tužno cvileći, tražilo mleko. Bren oklevajući pruži ruku. „Hajde“, reče mu Rob. „Dodirni ga, slobodno.“

Uplašeni Bren ovlaš pomilova štene, a onda se okrete kada Džon reče: „Evo ti.“ Polubrat mu stavi drugo štene u ruke. „Ima ih petoro.“ Bren sede u sneg i podiže vučića do lica. Obrazom oseti koliko mu je krzno meko i toplo.

„Jezovuci ponovo lutaju po kraljevstvu, nakon tolikih godina“, promrmlja Halen, glavni konjušar. „Ne sviđa mi se to.“

„To je znak“, reče Džori.

Brenov otac se namršti. „Džori, to je samo mrtva životinja“, reče. Ipak je delovao uznemireno. Sneg mu je pucketao pod stopalima dok je obilazio oko tela. „Znamo li šta ju je ubilo?“

„Ima nešto u njenom vratu“, reče mu Rob, ponosan što je našao odgovor pre nego što mu je otac i postavio pitanje. „Tu, odmah ispod vilice.“

Otac kleknu i rukom potraži ispod čeljusti. Trgnu naglo i izvuče predmet tako da ga svi videše. Stopu dugačak komad jelenjeg roga, obliven krvlju.

Zavlada tajac. Ljudi su nelagodno gledali jelenji rog i niko se ne usudi da prozbori ni reč. Čak je i Bren osećao njihov strah, mađa ga nije shvatao.

Otac odbaci rog u stranu, pa očisti ruke u snegu. „Čudi me da je živela dovoljno dugo da se okoti“, reče. Njegov glas prekinu začaranu tišinu.

„Možda i nije“, reče Džori. „Čuo sam za priče... možda je već bila mrtva kada su se štenci okotili.“

„Rođeni od mrtve majke“, ubaci neko. „Još gore znamenje.“

„Nije bitno“, reče Halen. „Uskoro će i oni biti mrtvi.“

Bren uzviknu nemušto i nesrećno.

„Što pre to bolje“, složi se Teon Grejdžoj. Isuka mač. „Brene, daj mi tu zver.“

Životinjica mu se promeškolji u naručju, kao da je čula i shvatila. „Ne!“, žestoko povika Bren. „On je moj!“

„Skloni mač, Grejdžoje“, reče Rob. Na tren je zvučao zapovednički – poput njihovog oca, poput lorda u koga će jednoga dana izrasti. „Zadržaćemo štence.“

„Dečaće, ne možeš to da uradiš“, reče Harvin, Halenov sin.

„Prekrtićemo im muke ako ih odmah pobijemo“, reče Halen.

Bren potraži spas u očevom pogledu, ali se susrete samo sa namrštenim, brižnim veđama. „Halen pravo zbori, sine. Bolja je brza smrt od teške – od hladnoće i gladi.“

„Ne!“ On oseti kako mu se oči pune suzama i obori pogled. Nije želeo da plače pred ocem.

Rob se tvrdoglavo opirao. „Ser Rodrikova riđa kuja se prošle nedelje ponovo oštenila“, reče. „Preživela su samo dva šteneta. Imaće dovoljno mleka.“

„Rastrgnuće ih kada pokušaju da sisaju.“

„Lorde Stark“, reče Džon. Bilo je čudno čuti ga da tako oslovljava oca, tako zvanično. Bren ga pogleda s očajničkom nadom. „Ima petoro štenadi“, reče ocu. „Tri mužjaka, dve ženke.“

„Džone, šta hoćeš da kažeš?“

„Ti imaš petoro zakonite dece“, reče Džon. „Tri sina, dve kćeri. Jezovuk je simbol tvoje kuće. Tvojim deci su suđeni ovi vučići, moj gospodar.“

Bren vide kako se očevo lice menja, vide kako se ostali z gledaju. U tom trenu je voleo Džona svim srcem. Mada mu je bilo samo sedam godina, Bren je shvatao šta mu je brat upravo uradio. Brojka je odgovarala samo zato što je Džon izostavio sebe. Uključio je devojčice, uključio je čak i Rikona, odojče, ali ne i kopile koje je nosilo prezime Snežni, prezime koje su na severu, po običaju, nosili svi koji nisu imali sreće da imaju vlastito.

I njihov otac je to shvatio. „Džone, ne želiš štene za sebe?“ upita tiho. „Jezovuk krase grb kuće Starka“, reče Džon. „Ja nisam Stark, oče.“

Njihov gospodar otac zamišljeno pogleda Džona. Rob prekide nastalu tišinu. „Ja ću ih sam podići, oče“, obeća on. „Natopiću peškir toplim mlekom i daću im ga da sisaju.“

„I ja ću isto da radim!“, uzviknu Bren.

Lord je dugo i pažljivo odmeravao svoje sinove. „To je lako reći, a teško učiniti. Neću vam dozvoliti da na to traćite vreme slugu. Ako hoćete ovu štenad, sami ćete ih hraniti. Da li je to jasno?“

Bren žustro klimnu glavom. Štene mu se promeškolji u naručju i dodirnu mu lice toplim jezikom.

„Morate i da ih dresirate“, reče im otac. „Vi morate da ih dresirate. Glavni petar neće imati ništa sa tim čudovištima, obećavam vam. A neka vam bogovi pomognu ako ih zapustite, kinjite ili ih loše dresirate. To nisu psi koji će moliti za zalogaj i bežati kada ih šutnete. Jezovuk će otkinuti čoveku ruku iz ramena, jednako lako kao što pas ubije pacova. Sigurni ste da ih zaista želite?“

„Da, oče“, reče Bren.

„Da“, složi se Rob.

„Možda će ipak pomreti, šta god vi radili.“

„Neće“, reče Rob. „Nećemo *dozvoliti* da umru.“

„Onda ih zadržite. Džori, Dezmonde, sakupite ostalu štenad. Vreme je da se krene za Zimovrel.“

Tek kada su uzjahali i krenuli na put, Bren dozvoli sebi da okusi slatki ukus pobeđe. Štene mu se već ušuškalo u nedrima, na toplom i sigurnom, za dugi put kući. Bren se pitao kakvo ime da mu da.

Na polovini mosta, Džon se iznenada zaustavi.

„Šta je bilo, Džone“, upita njihov gospodar otac.

„Zar ne čujete?“

Bren je čuo vetar u granju, topot njihovih kopita na daskama, cviljenje svog gladnog šteneta, ali je Džon osluškivao nešto drugo.

„Tamo“, reče Džon. On okrete konja i odgalopira preko mosta. Gledali su ga kako je sjahao pored mrtvog jezovuka i kleknuo. Trenutak kasnije, jahao je nazad, osmehujući se.

„Mora da je otpuzao dalje od ostalih“, reče Džon.

„Ili su ga oterali“, reče njihov otac, gledajući šesto štene. Krzno mu je bilo belo, iako su ostali bili sivi. Oči su mu bile crvene poput krvi čoveka pogubljenog tog jutra. Brenu bi čudno što je samo to štene otvorilo oči, dok su ostala još bila slepa.

„Albino“, reče Teon Grejdžoj sa uzdržanim osmehom. „On će prvi da crkne.“

Džon Snežni uputi štićeniku svog oca dugačak, leden pogled. „Mislim da neće, Grejdžoj“, reče. „On pripada meni.“



## KEJTLIN

**K**ejtlin se ova bogošuma nikada nije dopadala.

Rođena je u porodici Tulija, daleko na jugu, u Brzorečju, na Crvenom kraku Trozupca. Tamo je bogošuma bila vrt, svetao i vedar, u kome su visoke sekvoje bacale kitnjaste senke na milozvučne potoke, ptice pevale iz skrivenih gnezda, a vazduh bio mirisan od cveća.

Bogovi Zimovrela imali su drugačiju šumu. Bila je mračna i divlja, tri jutra šume deset hiljada godina netaknute, dok je kraj nje izrastao sumorni zamak. Mirisala je na vlažnu zemlju i trulež. Nije bilo sekvoja. Bila je to šuma upornih stražarika, oklopljenih sivozelenim iglicama, moćnih hrastova, gvozdendrva starih poput zemlje same. Debela crna stabla tiskala su se jedno kraj drugog, izuvijane grane plele su gusti pokrov u visinama, a izobličeno korenje rvalo se pod zemljom. Beše to mesto duboke tišine i zamišljenih senki, i bogovi koji su tu obitavali nisu imali imena.

Ali znala je da će noćas tu zateći muža. Uvek bi tražio mir bogošume nakon što bi oduzeo ljudski život.

Kejtlin je bila miropomazana sa sedam ulja i imenovana u dugi svetlosti koja je ispunjavala obredište u Brzorečju. Pripadala je Veri, kao i njen otac, deda i njegov otac. Njeni bogovi imali su imena, i lica dobro poznata, poput lica njenih roditelja. Vera je bila obrednik sa kandilom, miris tamjana, sedmostrani kristal svetlom oživotvoren, pojanje mnogih glasova. Tuliji su čuvali bogošumu, kao i ostale velike kuće, ali je to bilo

samo mesto za šetnju, čitanje ili ležanje na suncu. Bogoslužjenje se vršilo u obredištu.

Ned je zbog nje sagradio malo obredište, u kome je ona mogla pojeti za sedam lica božjih, ali je krv Prvih ljudi još kolala žilama Starka i njegovi bogovi bili su oni drevni, bezimena i bezlični bogovi šuma, bogovi koje su delili sa iščezlom Decom šume.

U središtu šume, dravno čuvardrvo nadvijalo se nad jezercetom hladne i crne vode. „Drvo-srce“, zvao ga je Ned. Kora čuvardrveta bila je bela kao kost, lišće tamnocrveno, poput hiljada krvavih šaka. U deblu velikog drveta bilo je urezano lice. Crte su mu bile duguljaste i setne, duboko usečene oči crvene od osušenog soka i čudno pažljive. Bile su stare, te oči; starije od Zimovrela samog. Videle su Brendona Zidara kako polaže prvi kamen, ako je verovati pričama; videle su kako se grade granitni zidovi zamka. Pričalo se da su lica u drveće urezala Deca šume, u praskozorje vremena, pre dolaska Prvih ljudi preko Uskog mora.

Na jugu je poslednje čuvardrveće posečeno ili spaljeno pre hiljadu godina, osim na Ostrvu lica, gde su zeleni ljudi čuvali svoju tihu stražu. Ovde je sve bilo drugačije. Svaki zamak je imao bogošumu, svaka bogošuma je imala drvo-srce i svako drvo-srce je imalo lice.

Kejtlin je zatekla muža pod čuvardrvetom, kako sedi na mahovinom obraslom kamenu. Veliki mač Led ležao mu je u krilu i on je čistio oštricu u vodi crnoj poput noći. Tlo je bilo prekriveno debelim slojem hiljadugodišnjeg humusa, koji je prigušio zvuk njenih koraka, ali joj se činilo da je crvene oči čuvardrveta prate dok je prilazila. „Nede“, pozva tiho.

On diže glavu da je pogleda. „Kejtlin“, reče. Glas mu beše dalek i uzdrzan. „Gde su deca?“

To ju je uvek najpre pitao. „U kuhinji, raspravljaju kako da nazovu štence.“ Razastrla je svoj plašt po zemlji i sela kraj jezera, leđima okrenuta čuvardrvetu. Osećala je njegov pogled na sebi, ali trudila se da na to ne obraća pažnju. „Arja se već zaljubila, i Sansi je jako drago, ali Rikon još zazire.“

„Da li se boji?“, upita Ned.

„Pomalo“, priznade ona. „Tek su mu tri godine.“

Ned se namršti. „Mora da nauči da se suočava sa svojim strahovima. Neće doveka imati tri godine. A zima dolazi.“

„Da“, složi se Kejtlin. Od tih reči je prodoše žmarci, kao i uvek. Reči kuće Starka. Svaka plemićka kuća imala je svoje reči. Reči su bile porodične krilatice, načela, skoro molitve, hvalile su se čašću i slavom, obećavale odanost i iskrenost, zaklinjale se na veru i hrabrost. Sve osim reči kuće Starka. *Zima dolazi*, glasile su reči Starka. Kao i mnogo puta ranije, pomislila je koliko su čudni ljudi ti severnjaci.

„Čovek se dobro držao, to moram da mu priznam“, reče Ned. U jednoj ruci je držao komad nauljene kože. Dok je govorio, blago je prelazio njime preko velikog mača, lašteći metal do tamnog sjaja. „Bilo mi je drago zbog Brena. Bila bi ponosna na njega.“

„Ja sam uvek ponosna na Brena“, odgovori Kejtlin, posmatrajući ga kako miluje mač. Duboko pod površinom metal je bio namreškan, jer u iskivanju beše presavijan stotinama puta. Kejtlin nije volela mačeve, ali je morala da prizna kako je Led prelep, na svoj način. Iskovan je u Valiriji, pre nego što je usud došao u staru Slobodnu zemlju, kada su kovači obrađivali metal i čekićima i mađijom. Četiri stotine godina beše star, jednako oštar kao i onog dana kada je iskovan. Ime mu je bilo još starije, zaveštanje iz Doba junaka, kada su ljudi iz kuće Starka bili kraljevi Severa.

„On mi je četvrti ove godine“, reče Ned mračno. „Bio je napola lud, siromah. Nešto mu je u kosti uteralo takav strah, moje reči do njega uopšte nisu dopirale.“ On uzdahnu. „Ben piše da je brojno stanje Noćne straže spalo na manje od hiljadu ljudi. I to ne samo zbog dezertera. Neki su stradali u izvidnicama.“

„Od divljana?“

„A od koga drugog?“ Ned podiže Led, pogleda dugački i hladni čelik. „I sve će bivati još gore. Možda će uskoro doći dan kada neću imati izbora do da dignem vojsku i odjašem na sever, da se jednom zasvagda obračunam s tim kraljem sa one strane Zida.“

„Sa one strane Zida?“ Kejtlin zadrhta od te pomisli.

Ned vide strah na njenom licu. „Nema razloga da se bojimo Mensa Rajdera.“

„Sa one strane Zida postoje i mračnije stvari.“ Ona se osvrnu i pogleda drvo-srce, bledu koru i crvene oči, drvo koje gleda, sluša i misli – dugo i sporo.

Osmeh mu je bio blag. „Slušala si previše priča Stare Nen. Tuđini su mrtvi kao i Deca šume, nema ih već osam hiljada godina. Meštar Luvin će ti reći da zapravo nikada nisu ni postojali. Niko ih nikada nije video.“

„Do ovog jutra niko nije video ni jezovuka“, podseti ga Kejtlin.

„Tako mi i treba, kada se raspravljam s jednom Tulijevom“, reče sa žalobnim osmehom i vrati Led u korice. „Nisi došla da mi pričaš dečje priče. Znam koliko ti se ovo mesto ne sviđa. Šta je posredi, moja gospo?“

Kejtlin uze muževljevu ruku. „Danas su nam stigle žalosne vesti, moj gospodar. Nisam želela da te uznemirim dok se ne odmoriš.“ Udarac se nije mogao ublažiti, i zato mu je jednostavno rekla: „Žao mi je, ljubavi moja. Umro je Džon Erin.“

Pogledi im se susretoše i ona vide koliko je potresen; znala je da će biti. Kao mladić, Ned je podignut u Gnezdru sokolovom, a lord Erin, koji nije imao dece, bio je poput oca Nedu i Robertu Barateonu, svom drugom šti-

ćeniku. Kada je ludi kralj Eris II Targarjen zatražio njihove glave, gospodar Gnezda sokolovog odlučio je da ne izda one koje se zakleo da će štititi, da sakupi vojsku, razvije svoje barjake sa polumesecom i sokolom i digne bunu.

A jednoga dana, pre petnaest godina, taj drugi otac mu je postao i brat, dok je sa Nedom stajao u obredištu u Brzorečju, gde su se ženili dvema sestrama, kćerima lorda Hostera Tulija.

„Džon...“, reče on. „Da li su vesti tačne?“

„Pošiljka je imala kraljev pečat, pismo je napisao Robert lično. Sačuvala sam ti ga. Kaže da je lord Erin brzo otišao. Čak je i meštar Piseli bio bespomoćan, ali je doneo makovo mleko, tako da Džon nije umro u bolovima.“

„I to je valjda neka uteha“, reče on. Mogla je da vidi bol na njegovom licu, ali je i u takvom stanju najpre mislio na nju. „Tvoja sestra“, reče. „I Džonov sin. Šta je sa njima?“

„U pismu samo piše da su dobro i da su se vratili u Gnezdo sokolovo“, reče Kejtlin. „Bilo bi mi draže da su otišli u Brzorečje. Gnezdo sokolovo je visoko i samotno, i bilo je dom njenog muža, ali ne i njen. Uspomene na lorda Džona izbijaće iz svakog kamena. Poznajem svoju sestru. Potrebna joj je uteha koju mogu da pruže samo prijatelji i porodica.“

„Tvoj ujak čeka u Dolu, zar ne? Džon ga je imenovao za viteza od Dveri, tako sam čuo.“

Kejtlin klimnu glavom. „Brinden će joj se naći koliko bude mogao, i njoj i dečaku. To jeste neka uteha, ali...“

„Idi da je posetiš“, reče Ned. „Povedi decu. Ispuni joj dvore bukom, vikom i smehom. Njenom sinu je potrebno drugarstvo vršnjaka, a za Lizu je bolje da ne samuje u bolu.“

„Volela bih to, da mogu“, reče Kejtlin. „U pismu ima i drugih vesti. Kralj dolazi u Zimovrel da te vidi.“

Nedu je bio potreban trenutak da shvati značenje njenih reči, ali kada se to desi, tama mu napusti oči. „Robert dolazi ovamo?“ Kada ona klimu glavom, licem mu se razli osmeh.

Kejtlin požele da deli radost s njim. Međutim, posluga je već šuškala o mrtvom jezovuku u snegu, sa slomljenim jelenskim rogom u grlu. Zle slutnje joj se skupčaste poput zmija u utrobi, ali se natera da se osmehne čoveku koga je volela, čoveku koji u znamenja nije verovao. „Znam da te to raduje“, reče. „Poslaćemo glas tvom bratu na Zidu.“

„Da, naravno“, složi se on. „Ben će hteti da dođe. Reći ću meštru Luvinu da pošalje svoju najbržu pticu.“ Ned ustade i podiže je. „Prokletstvo, koliko godina je već prošlo? I da nam tako javi, na brzinu. Koliko još ljudi putuje sa njim, šta piše u pismu?“

„Najmanje stotinu vitezova, sa svom poslugom, i stotinu i pedeset konjanika slobodnjaka. I Sersei i deca dolaze.“



„Robert će zbog njih sporije putovati“, reče on. „To je dobro. Imaćemo više vremena da se pripremimo.“

„I kraljičina braća dolaze“, reče mu ona.

Ned se namršti. Kejtlin je znala da se on i kraljičina braća i otac ne vole. Lanisteri od Livačke stene kasno su stali uz Roberta, tek kada je pobjeda bila gotovo izvesna, i on im to nikada nije oprostio. „Ako je najezda Lanistera cena koju ćemo platiti za Robertovo društvo, neka tako i bude. Zvuči mi kao da Robert dovodi pola svog dvora.“

„Kada kralj putuje, kraljevstvo ga sledi“, reče ona.

„Drago mi je što ću videti decu. Najmlađi je još bio na Lanisterkinjoj sisi kada sam ga poslednji put video. Sada mora da mu je, koliko? Pet godina?“

„Princu Tomenu je sedam godina“, reče mu ona. „Brenov je vršnjak. Molim te, Nede, pazi šta pričaš. Ta Lanisterka je naša kraljica, i priča se da je s godinama postala oholija.“

Ned joj stisnu ruku. „Priredićemo gozbu, naravno, sa pevačima, a Robert će hteti da ide u lov. Poslaću Džorija sa počasnom stražom na jug da ih sretne na Kraljevskom drumu i doprati dovde. Bogovi, kako li ćemo ih sve nahraniti? Već je krenuo, kažeš? Proklet bio. Prokleta mu kraljevska koža.“



## DENERIS

**B**rat joj pruži haljinu da bi je bolje videla. „Ovo je istinska lepota. Dodirni je. Hajde. Pomiluj tkaninu.“

Deni je dodirnu. Platno je bilo tako glatko da joj se činilo kako joj poput vode teče kroz prste. Nije pamtila da je ikada na sebi imala nešto tako meko. To ju je plašilo. Povuč ruku. „Stvarno je moja?“

„Poklon od magistera Ilirija“, reče Viseris, smešeci se. Brat joj je ove noći bio raspoložen. „Boja se slaže sa purpuruom tvojih očiju. A imaćeš na sebi i zlata i svakakvih dragulja. Ilirio je obećao. Noćas moraš da izgledaš kao princeza.“

*Princeza*, pomisli Deni. Zaboravila je šta to znači. Možda nikada nije ni znala. „Zašto nas toliko daruje?“, upita. „Šta hoće od nas?“ Skoro pola godine živeli su u magisterovoj kući, jeli su njegovu hranu, gostile su ih njegove sluge. Deni je imala trinaest godina, i bila je dovoljno stara da zna kako su takvi darovi retko besplatni – ovde, u slobodnom gradu Pentosu.

„Ilirio nije glup“, reče Viseris. On je bio suvonjav mladić nemirnih ruku i grozničavih bledoljubičastih očiju. „Magister zna da neću zaboraviti prijatelje kada se domognem prestola.“

Deni očuta. Magister Ilirio je trgovao začinima, dragim kamenjem, zmajevim kostima i drugom, manje prijatnom robom. Pričalo se da je imao prijatelje u svih devet slobodnih gradova, ali i u Ves Dotraku i tajanstvenim zemljama kraj Žadnog mora. Pričalo se i da nikada nije imao prijatelja koga ne bi, uz osmeh, prodao za pravu cenu. Deni je slušala ulične razgovore, čula je i te priče, ali je znala da nije pametno ispitivati brata kada plete svoje

mreže od snova. Bio je strašan kada bi se razbesneo. Viseris je to zvao „buđenje zmaja“.

Brat joj okači haljinu pored vrata. „Ilirio će poslati robinje da te okupaju. Potrudi se da spereš smrad štala. Kal Drogo ima hiljadu konja, ali noćas traži da uzjaše nešto drugo.“ Pažljivo ju je proučavao. „Još uvek si pogrbljena. Ispravi se.“ Ispravi joj ramena. „Neka vide da si postala žena.“ Prsti mu lako preleteše preko njenih propupelih grudi i stegoše se oko bradavice. „Noćas me nećeš izneveriti. Loše ćeš proći ako se to desi. Ne želiš da probudiš zmaja, zar ne?“ Uštinu je, okrutno i snažno, kroz grubo tkanje njene tunike. „Zar ne?“, ponovi.

„Ne“, reče Deni pokorno.

Brat joj se nasmeši. „Dobro.“ Dodirnu joj kosu, gotovo s nežnošću. „Kada budu pisali povest o mojoj vladavini, mila sestro, reći će da je započela ove noći.“

Pošto on ode, Deni priđe prozoru i setno pogleda vode zaliva. Četvrtaste ciglene kule Pentosa pretvorile su se u crne obrise na zalazećem suncu. Deni ču pojanje crvenih sveštenika dok su palili noćne vatre i povike dece koja su se igrala na ulici, iza zidova imanjanja. Na tren pozele da je tamo sa njima – bosonoga, zadihana i u ritama, bez prošlosti, budućnosti i bez gozbe u vili kala Droga, kojoj mora da prisustvuje.

Negde iza zalazećeg sunca, tamo preko Uskog mora, nalazila se zemlja zelenih bregova, cvetnih ravnica i velikih brzih reka, gde su se kule od tamnog kamena dizale među veličanstvenim plavosivim planinama, a oklopljeni vitezovi jahali u bitku pod barjacima svojih lordova. Dotraci su tu zemlju zvali *Raeš Andali*, zemlja Andala. U Slobodnim gradovima zvali su je Vesteros ili Kraljevstva zalazećeg sunca. Njen brat koristio je jednostavnije ime. „Naša zemlja“, tako ju je zvao. Te reči su za njega bile poput molitve. Ako ih dovoljno puta bude ponovio, bogovi će ga sigurno čuti. „Naša po pravu krvi, izdajstvom oteta, ali ipak naša, naša zauvek. Od zmaja se ne krade – o, ne. Zmaj pamti.“

I možda je zmaj zaista pamti, ali Deni nije. Nikada nije videla tu zemlju, za koju je njen brat tvrdio da im pripada, to kraljevstvo preko Uskog mora. Ta mesta o kojima je govorio, Livačka stena i Gnezdo sokolovo, Visoki Sad i Erinov dol, Dorna i Ostrvo lica – bila su za nju tek puke reči. Viserisu je bilo osam godina kada su pred Uzurpatorovom vojskom pobjegli iz Kraljeve Luke, ali je Deneris bila tek tračak života u majčinom stomaku.

Deni je ponekad mogla sve to da zamisli, jer joj je brat i prečesto pričao. Ponoćno bekstvo na Zmajkamen i crna jedra brodova svetluca pod mesečinom. Njen brat Regar, dok se bori protiv Uzurpatora na krvavim vodama Trozupca, i umire za ženu koju voli. Oni koje je Viseris zvao Uzurpatorovim psima, lordovi Lanister i Stark, kako pustoše Kraljevu Luku. Princeza Elija od Dorne koja moli za milost, dok joj Regarovog naslednika

otržu sa grudi i ubijaju na njene oči. Sjajne lobanje poslednjih zmajeva kako nemo zure sa zidova prestone dvorane, dok Kraljeubica zlatnim mačem preseca grkljan njenog oca.

Rođena je na Zmajkamentu devet meseci nakon bega, dok je besna letnja oluja pokušavala da razori ostrvsku tvrđavu. Kažu da je bura bila strašna. Targarjensko brodovlje potopljeno je u sidrištu, a ogromni kameni blokovi kidani sa zidina i bacani u divlje vode Uskog mora. Majka joj je umrla rađajući je, i to joj Viseris nikada nije oprostio.

Nije pamtila ni Zmajkamen. Pobjegli su ponovo, pre nego što je Uzurpatorov brat isplovio sa svojim novim lađama. Od Sedam kraljevstava koja su nekada bila njihova ostao im je samo još Zmajkamen, drevno sedište njihove kuće. Ni on zadugo. Posada zamka spremala se da ga proda Uzurpatoru, ali je jedne noći ser Vilem Deri, u pratnji četvoro vernih ljudi, provalio u dečju sobu, ukrao ih oboje zajedno sa dojiljom, i pod okriljem noći poveo ih ka sigurnosti bravoške obale.

Nejasno je pamtila ser Vilema, velikog sivog medveda od čoveka, napola slepog, kako iz bolesničke postelje urla naređenja. Sluge su ga se užasno plašile, ali je prema Deni uvek bio nežan. Obraćao joj se sa „mala princezo“, ponekad i „moja gospo“, a šake su mu bile meke poput stare kože. Nikada, međutim, nije napuštao krevet i zadah bolesti prekrivao ga je danonočno – vreo, vlažan i sladunjav. Tada su živeli u Bravosu, u velikoj kući sa crvenim vratima. Deni je imala vlastitu sobu, podno čijeg prozora je raslo limunovo drvo. Nakon ser Vilemove smrti, sluge su pokrale ono malo preostalog novca i uskoro ih isterali iz velike kuće. Deni je plakala kad su se crvena vrata zauvek zatvorila za njom.

Od tada su lutali od Bravosa do Mira, od Mira do Tiroša i još dalje – do Kohora, Volantisa i Lisa, nikada se duže ne zadržavajući na jednom mestu. Njen brat to nije dozvoljavao. Tvrđio je da su im Uzurpatorove plaćene ubice na tragu, mada Deni nikada nije videla nijednog.

U početku su magisteri, arhonti i veliki trgovci rado primali poslednje Targarjene u svoje domove i za svoje trpeze, ali kako su godine prolazile i kako je Uzurpator nastavio da sedi na Gvozdenom prestolu, vrata su im sve ređe otvarana i život im je postajao sve oskudniji. Davno su prodali svoje poslednje dragocenosti, a sada više nije bilo ni novca koji su dobili prodavši majčinu krunu. Njenog brata su po uličicama i krčmama Pentosa zvali „Kralj Prosjak“. Deni nije želela da zna kako zovu nju.

„Jednoga dana ćemo sve povratiti, mila sestro“, obećavao joj je on. Ponekada bi mu se ruke tresle dok je o tome govorio. „Dragulje i svilu, Zmajkamen i Kraljevu Luku, Gvozdeni presto i Sedam kraljevstava, sve što su nam ukrali, sve ćemo povratiti.“ Viseris je živio za taj dan. Sve što je Deneris želela da povрати bila je velika kuća sa crvenim vratima, limunovo drvo pod njenim prozorom, detinjstvo koje nikada nije imala.

Začu se tiho kucanje na vratima. „Napred“, reče Deni, okrenuvši se od prozora. Udoše Iliriove sluškinje, pokloniše se i dadoše se na posao. Bile su to robinje, poklon jednog od mnogobrojnih magisterovih dotračkih prijatelja. U slobodnom gradu Pentosu nije bilo ropstva. A ipak, one su bile robinje. Starica, mala i siva poput miša, nije progovorila ni reč, ali je devojka pričala za obe. Bila je Iliriova miljenica, svetlokosa, plavooka cura od šesnaest leta, i dok je radila nije zatvarala usta.

Ispuniše joj kadu vrelom vodom donetom iz kuhinje i u nju staviše mirišljava ulja. Devojka skide sa Deni grubu pamučnu tuniku, i pomože joj da uđe u kadu. Voda je bila vrela, ali Deneris ne ustuknu, niti jauknu. Volela je vrelinu. Od vreline se osećala čisto. Osim toga, brat joj je često govorio da Targarjenima nikada nije prevruće. „Naša kuća je kuća zmaja“, rekao bi on. „U našim venama teče vatra.“

Starica joj opru dugačku, bledosrebrnu kosu i nežno je iščešlja, ne govoreći ni reči. Dok joj je trljala leđa, devojka joj ispriča kako treba da bude presrećna. „Drogo je tako bogat da mu čak i robovi nose zlatne ogrlice. Sto hiljada ljudi jaše u njegovom *kalasaru*, a njegova palata u Ves Dotraku ima dve stotine soba i vrata od srebra.“ Usledile su mnoge slične priče, o tome kako je *kal* naočit čovek, tako visok i žestok, neustrašiv u bici, najbolji jahač koji je ikada uzjahao konja, nepogrešiv strelac. Deneris je ćutala. Oduvek je mislila da će se udati za Viserisa kada dođe vreme. Vekovima su Targarjeni venčavali braću i sestre, još od kada se Egon Osvajač oženio svojim dvema sestrama. Loza mora ostati čista, ponavljao joj je Viseris po hiljadu puta; njihova krv je krv kraljeva, zlatna krv stare Valirije, krv zmaja. Zmajevi se ne pare sa ostalim životinjama, a Targarjeni ne mešaju svoju krv s krvlju običnih ljudi. A sada je Viseris smerao da je proda strancu, varvarinu.

Kada je završila s kupanjem, robinje joj pomogose da izađe iz kade i obrisaše je. Devojka joj iščešlja kosu, sve dok nije zasvetlela kao istopljeno srebro, starica je namaza mirisom začincveta sa dotračkih ravnica, po kap na svaku ruku, iza ušiju, na vrhove grudi, i poslednju, hladnu kap dole, između nogu. Obukoše joj haljinu, tamnoljubičastu, koja je isticala purpur njenih očiju. Devojka joj na stopala navuče pozlaćene sandale, starica joj u kosu stavi tijaru, a na ruke zlatne narukvice optočene ametistima. Na kraju dođe ogrlica od teškog, punog zlata, ukrašena drevnim valirijskim znacima.

„Sada izgledaš kao princeza“, reče devojka opčinjeno, kada završiše. Deni pogleda svoj odraz u srebrnom ogledalu, još jednom poklonu od pažljivog Ilirija. *Princeza*, pomisli; potom se priseti onog što joj je devojka rekla, kako je kal Drogo toliko bogat da mu i robovi nose zlatne ogrlice. Obuze je iznenadan strah i gole ruke joj se naježiše.

Brat ju je čekao u hladnom predsoblju, na ivici bazena, s rukom u vodi. Ustade kada se ona pojavi i pažljivo je odmeri. „Stani tamo“, reče joj. „Okreni se. Tako. Dobro. Izgledaš...“

„Kraljevski“, reče magister Ilirio, pojavivši se na zasvođenom ulazu. Kretao se s okretnošću začuđujućom za ogromnog čoveka. Nabori sala su mu u hodu poigravali pod širokom svilenom odorom boje plamena. Dragulji su mu svetlucali na svakom prstu, a sluga mu je nauljio račvastu žutu bradu, te je sijala poput čistog zlata. „Neka te Gospodar svetlosti obasja svojim blagoslovima ovog srećnog dana, princezo Deneris“, reče magister, hvatajući je za ruku. On se pokloni i požuteli, krivi zubi načas proviriše kroz zlatnu bradu. „Ona je priviđenje, veličanstvo, pravo priviđenje“, reče njenom bratu. „Drogo će biti omađijan.“

„Suviše je mršava“, reče Viseris. Kosu srebrnoplavu poput njene nosio je čvrsto skupljenu iza glave, zakačenu ukosnicom od zmajevе kosti. Strog izgled naglašavale su oštre, suve crte njegovog lica. On položi ruke na balčak mača koji mu je Ilirio pozajmio i reče: „Siguran si da kal Drogo voli ovako mlade žene?“

„Potekla joj je krv. Dovoljno je stara za *kala*“, reče mu Ilirio, ne prvi put. „Pogledaj je. Ta srebrnozlatna kosa, te ljubičaste oči... ona je krv stare Valirije, nema sumnje, nema sumnje... a i visokorođena je, kći starog kralja, sestra novog, općinice našeg Droga, nemoj da brineš.“ Kada joj pusti ruku, Deneris zadrhta.

„Valjda“, reče njen brat sumnjičavo. „Divljaci imaju izopačen ukus. Dečaci, konji, ovce...“

„Ne bi bilo mudro tako nešto reći pred kalom Drogom“, reče Ilirio.

Bes zaiskri u ljubičastim očima njenog brata. „Misliš da sam budala?“

Magister se lagano nakloni. „Mislim da si kralj. Kraljevi nemaju opreznost običnih ljudi. Primi moje izvinjenje, ako sam te uvredio.“ Okrenu se i lupivši dlanom o dlan pozva nosače.

Ulice Pentosa bile su potpuno mračne kada krenuše u Iliriovoj bogato izrezbarenoj nosiljci. Dvojica slugu išla su ispred da osvetle put iskićenim fenjerima svetloplavih okana, dok je dvanaest snažnih ljudi diglo nosiljku na ramena. Unutra, iza zavesa, bilo je toplo i skućeno. Deni je osećala kako ispod mnogih parfema izbija smrad Iliriovog mlohavog tela.

Njen brat, izvaljen na jastucima kraj nje, nije to primećivao. Misli su mu bile na drugoj obali Uskog mora. „Neće nam trebati čitav njegov *kala-sar*“, reče Viseris. Prsti su mu se poigravali balčakom pozajmljenog mača, mada je Deni znala da on nikada nije istinski upotrebio oružje. „Deset hiljada, to će biti dovoljno, sa deset hiljada dotračkih divljaka mogu da počistim Sedam kraljevstava. Narod će se dići za svog zakonitog kralja. Tireli, Redvini, Deriji, Grejdžoji, oni ne vole Uzurpatora ništa više od mene. Dornjani

gore od želje da osvete Eliju i njenu decu. I prost svet će biti uz nas. Oni će znu za svojim kraljem.“ On uputi Iliriju pogled pun nade. „Tako je, zar ne?“

„To je tvoj narod, iskreno te voli“, reče magister Ilirio prijatnim glasom. „Po selima i gradovima širom kraljevstva ljudi ti kriomice nazdravljaju, dok žene šiju barjake sa zmajem i čuvaju ih za dan kada ćeš se vratiti.“ Slegnu ramenima. „Bar tako javljaju moje uhode.“

Deni nije imala uhoda, nije mogla da zna šta rade i misle ljudi preko Uskog mora, ali nije verovala Iliriovim milozvučnim rečima, baš kao što nije verovala ničem drugom u vezi sa Iliriom. Brat joj je, međutim, žustro klimao glavom. „Lično ću ubiti Uzurpatora“, obeća, on koji nikada nikoga nije ubio, „kao što je on ubio mog brata Regara. I Lanistera, takođe, Kraljebicu, zbog onoga što je uradio mom ocu.“

„To bi bila istinska pravda“, reče magister Ilirio. Deni primeti kako mu je na punim usnama zaigrao jedva primetan tračak osmeha, ali joj brat to ne vide. Klimajući glavom, on povuče zavesu i zagleda se u noć, i Deni vide da ponovo u mislima bije bitku kod Trozupca.

Vila kala Droga imala je devet tornjeva i nalazila se pored zaliva, visoki zidovi behu joj obrasli bledim bršljanom. Ilirio im je rekao da su je magisteri Pentosa darivali *kalu*. Slobodni gradovi su uvek bili velikodušni prema gospodarima konja. „To nije zbog straha od tih varvara“, objasnio bi Ilirio uz osmeh. „Gospodar svetlosti bi sačuvao zidine našeg grada kada bi ga napalo i milion Dotraka, bar nam tako obećavaju crveni sveštenici... a ipak, čemu kockanje kada se prijateljstvo može tako jeftino kupiti?“

Nosiljka se zaustavi kod kapije i jedan stražar grubo razmaknu zavese. Imao je bakarnu kožu i tamne bademaste oči Dotraka, ali je bio čosav i nosio je bronzanu šiljastu kacigu Neokaljanih. Hladno ih odmeri. Magister Ilirio mu odbrusi nešto na grubom dotračkom jeziku; stražar odgovori istim jezikom i mahnu im da uđu.

Deni primeti da su ruke njenog brata čvrsto stegnule balčak pozajmljenog mača. Strah koji se video na njegovom licu bio je gotovo jednak onome koji je ona osećala. „Drski evnuh“, promrmlja Viseris dok se nosiljka kretala ka vili.

Reči magistera Ilirija bile su slatke poput meda. „Gozbi će prisustvovati mnogi uvaženi ljudi. Takvi ljudi imaju neprijatelje. Kal mora da zaštiti svoje goste, a vi ste najvažniji od svih, veličanstvo. Nema sumnje da bi Uzurpator dobro platio za vaše glave.“

„O, da“, reče Viseris mračno. „Već je pokušavao, Ilirio, nemoj da sumnjaš. Njegove plaćene ubice nas svuda prate. Ja sam poslednji zmaj, i on se neće smiriti dokle god sam živ.“

Nosiljka uspori i stade. Zavesu se razmakoše i sluga pruži ruku da pomogne Deneris. Ogrlica mu je, primeti ona, bila od obične bronzene. Njen brat iziđe sledeći, i dalje čvrsto stežući balčak. Dva snažna čoveka morala su da pomognu magisteru Iliriju da se spusti iz nosiljke.

U vili, vazduh beše težak od mirisa začina, vatrenog bibera, slatkog limuna i cimeta. Otpratiše ih kroz predvorje, gde je mozaik od obojenog stakla prikazivao propast Valirije. Na svim zidovima visile su crne lampe od kovanog gvožđa u kojima je gorelo ulje. Ispod zasvođenog ulaza ukrašenog isprepletenim kamenim liščem, evnuh ih najavi zapevajućim glasom. „Viseris od kuće Targarjena, treći svog imena“, reče visoko i zvonko. „Kralj Andala i Rojnara i Prvih ljudi, gospodar Sedam kraljevstava i zaštitnik čitave zemlje. Njegova sestra Deneris Olujrođena, princeza od Zmajkamina. Njihov časni domaćin, Ilirio Mopatis, magister slobodnog grada Pentosa.“

Zakoračiše pored evnuha u dvorište oivičeno stubovima, obraslim bršljanom. Mesečina je bojama slonovače i srebra senčila lišće pod kojim su se kretali gosti. Mnogi su bili dotrački gospodari konja, krupni ljudi crvenkastosmeđe kože, dugačkih brkova uvezanih metalnim prstenjem, crnih kosa nauljenih i upletenih i iskićenih zvoncima. A među njima je bilo i pustolova i najamnika iz Pentosa i Mira i Tiroša, crveni sveštenik deblji čak i od Ilirija, kosmati ljudi iz luke Iben i lordovi sa Letnjih ostrva, kože crne poput uglja. Deneris ih pogleda začuđeno... i shvati, obuzeta strahom, da je ona jedina žena među njima.

Ilirio im šapnu: „Ona trojica tamo, to su Drogovi krvorodnici“, reče. „Pored stuba je kal Moro, sa svojim sinom Rogorom. Čovek sa zelenom bradom je brat arhonta od Tiroša, a onaj pored njega je ser Džora Mormont.“

Poslednje ime iznenadi Deneris. „Vitez?“

„Baš tako.“ Ilirio se nasmeši kroz bradu. „Prvoobrednik lično ga je mirosao sa sedam ulja.“

„Šta on traži ovde?“, izlete njoj.

„Uzurpator želi njegovu glavu“, reče im Ilirio. „Zbog beznačajnog prestupa. Prodao je neke lovokradice tiroškom trgovcu robljem, umesto da ih da Noćnoj straži. Besmislen zakon. Čovek bi morao da ima pravo da slobodno raspolaže svojom pokretnom imovinom.“

„Kasnije ću hteti da razgovaram sa ser Džorom“, reče njen brat. Deni zateče sebe kako ljubopitljivo posmatra viteza. On beše stariji čovek, već je prevalio četrdesetu, pročelav, ali još snažan i dobrog držanja. Umesto svile i pamuka, bio je obučen u vunu i kožu. Tunika mu je bila tamnozeleno, sa izvezenim crnim medvedom uspravljenim na zadnje šape.

I dalje je gledala tog neobičnog čoveka iz svog zavičaja koji nikada nije upoznala, kada joj magister Ilirio položi vlažnu šaku na golo rame. „Eno tamo, mila princezo“, prošaputa, „eno kala.“

Deni požele da pobegne i sakrije se, ali ju je brat gledao, znala je da će probuditi zmaja ako ga razočara. Napeto se okrete i pogleda čoveka za koga se Viseris nadao da će te noći poželeti da se njome oženi.

Robinja je bila u pravu, pomisli ona. Kal Drogo beše za glavu viši od najvišeg čoveka u odaji, a ipak nekako lakog koraka, okretan poput pantera



u Iliriovoj menažeriji. Bio je mlađi nego što je očekivala, nije mu moglo biti više od trideset. Koža mu je bila boje uglačane bronzne, a debeli brkovi uobrućeni zlatnim i bronzanim prstenjem.

„Idem da se poklonim“, reče magister Ilirio. „Čekaj me tu. Dovešću ga.“

Brat je uhvati pod ruku, dok se Ilirio gegao do kala, stegnuvši je za mišicu tako snažno da ju je zabolelo. „Vidiš li njegovu pletenicu, mila sestro?“

Drogova pletenica bila je crna kao ponoć i teška od mirišljavih ulja, iskićena zvoncima koja su tiho zveckala dok se kretao. Dopirala mu je mnogo niže od pojasa, njen kraj mu je dodirivao butine.

„Vidiš li koliko je dugačka?“, upita Viseris. „Kada Dotraci izgube bitku, oni odseku svoje pletenice, tako da bi čitav svet znao za njihovu sramotu. Kal Drogo nikada nije izgubio bitku. On je novo otelotvorenje Egona Zmaja, a ti ćeš biti njegova kraljica.“

Deni pogleda kala Droga. Lice mu je bilo grubo i okrutno, oči hladne i crne kao oniks. Brat joj je ponekad nanosio bol, kada bi probudila zmaja, ali ga se nije plašila onako kao što se plašila tog čoveka. „Neću da budem njegova kraljica“, začu sebe kako govori tihim, uplašenim glasom. „Molim te, *molim te*, Viserise, neću, hoću da idem kući.“

„*Kući?*“ Glas mu je bio tih, ali je mogla da oseti sav bes koji je izbijao iz njega. „Kako ćemo to mi da odemo kući, mila sestro? Nama su kuću oteli!“ Odvuče je u senke, gde nisu mogli da ih vide, a prsti su mu se sve vreme zarivali u njenu mišicu. „*Kako ćemo to mi da odemo kući?*“, ponovi on, misleći na Kraljevu Luku i Zmajkamen, i kraljevstvo koje su izgubili.

Deni je samo mislila na njihove sobe na Iliriovom imanju, koje nisu bile pravi dom, ali su bile sve što su imali. Njen brat, međutim, nije hteo ni da čuje za to. Za njega tamo nije bilo doma. Njemu čak ni velika kuća sa crvenim vratima nije bila dom. Prsti mu se još snažnije zariše u njenu ruku, zahtevajući odgovor. „Ne znam...“, reče ona napokon, na ivici jecaja. Oči joj se ispuniše suzama.

„Ja znam“, reče on odsečno. „*Kući ćemo otići na čelu vojske, mila sestro. Na čelu vojske kala Droga, tako ćemo kući. A ako zato budeš morala da se udaš za njega i odeš u krevet sa njim, tako će i biti.*“ Osmehnu joj se. „Pustio bih čitav njegov kalasar da te jebe, ako je potrebno, mila sestro, svih četrdeset hiljada ljudi, i njihove konje takođe, ako ću tako dobiti svoju vojsku. Budi zahvalna što je to samo Drogo. Vremenom ćeš ga možda i zavoleti. Sada obriši oči. Ilirio ga dovodi ovamo, i *ne smeš* dozvoliti da te vidi uplakanu.“

Deni se osvrnu i vide da je tako. Magister Ilirio, sav u osmesima i naklonima, vodio je kala Droga ka njima. Ona nadlanicom otra neprolivene suze.

„Nasmeši se“, prošapta Viseris napeto, dok mu je ruka pala na balčak mača. „I ispravi se. Neka vidi da imaš grudi. Bogovi znaju da nisu prevelike.“

Deneris se nasmeši i ispravi.